

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

Rinktinių Europos žmogaus teisių konvencijos ir jos protokolų straipsnių supaprastintas variantas*

Preambulės santrauka:

Europos Tarybos valstybių narių vyriausybės drauge dirba taikos ir didesnės vienybės, paremtos žmogaus teisėmis ir pagrindinėmis laisvėmis, vardan. Šios konvencijos parengimas - tai pirmas žingsnis stiprinant Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje apibrėžtas teises.

1 straipsnis – Pareiga gerbti žmogaus teises

Valstybės privalo užtikrinti, kad kiekvienas asmuo galėtų naudotis šioje konvencijoje apibrėžtomis teisėmis.

2 straipsnis – Teisė į gyvybę

Tu turi teisę į gyvybę.

3 straipsnis – Kankinimo uždraudimas

Niekas neturi teisės tave žeminti ar kankinti. Tavo orumas turi būti gerbiamas net laisvės atėmimo vietoje.

4 straipsnis – Vergijos ir priverčiamojo darbo uždraudimas

Su tavimi draudžiama elgtis kaip su vergu arba versti tave dirbti priverčiamąjį darbą.

5 straipsnis – Teisė į laisvę ir saugumą

Tu turi teisę į laisvę.

Jeigu tave areštavo, turi teisę žinoti kodėl.

Jeigu tave areštavo, tu turi teisę būti teisiamas arba būti paleistas iki teismo.

6 straipsnis – Teisė į teisingą bylos nagrinėjimą

Tu turi teisę, kad tavo bylą nagrinėtų nepriklausomas ir bešališkas teismas. Jeigu tave kaltina nusikaltimo padarymu, tu esi laikomas nekaltu tol, kol tavo kaltė neįrodyta pagal įstatymą. Tu turi teisę į advokato pagalbą, kurio darbą, jeigu tu neturi pakankamai lėšų, apmoka valstybė.

---

* Dokumentas paruoštas Ryšių su visuomene skyriaus. Ši supaprastinta Europos Žmogaus Teisių Konvencijos versija yra skirta tik švietimo tikslams. Jis buvo parengtas remiantis *Amnesty International* ir kitų organizacijų parengtos Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos supaprastinto varianto idėja. Teisinę galią turi tik oficialūs Europos žmogaus teisių konvencijos ir jos protokolų leidimai.

7 straipsnis – Nėra bausmės be įstatymo

Tu negali būti nuteistas už veiksmus, kurie pagal jų padarymo metu galiojusius įstatymus nebuvo laikomi nusikaltimais.

8 straipsnis – Teisė į privataus ir šeimos gyvenimo gerbimą

Tu turi teisę, kad būtų gerbiamas tavo privatus ir šeimos gyvenimas, būsto neliečiamybė ir susirašinėjimo slaptumas.

9 straipsnis – Minties, sąžinės ir religijos laisvė

Tu turi teisę į minties, sąžinės ir religijos laisvę. Tu turi teisę išpažinti savo religiją privačiai ar viešai, taip pat keisti savo religiją ar tikėjimą.

10 straipsnis – Saviraiškos laisvė

Tu turi teisę atsakingai sakyti ir rašyti tai, ką tu galvoji, taip pat gauti bei skleisti informaciją. Su šia teise susijusi ir spaudos laisvė.

11 straipsnis – Susirinkimų ir asociacijos laisvė

Tu turi teisę dalyvauti taikiuose susirinkimuose ir steigti asociacijas, tarp jų ir profesines sąjungas, bei stoti į jas.

12 straipsnis – Teisė į santuoką

Tu turi teisę tuoktis ir turėti šeimą.

13 straipsnis – Teisė į veiksmingą teisinės gynybos priemonę

Jeigu tavo teisės yra pažeistos, tu gali oficialiai kreiptis į teismus arba į kitas valstybės institucijas.

14 straipsnis – Diskriminacijos uždraudimas

Tu gali naudotis visomis šiomis teisėmis nepriklausomai nuo savo odos spalvos, lyties, kalbos, politinių ar religinių įsitikinimų ar kilmės.

15 straipsnis – Nukrypimas nuo įsipareigojimų nepaprastosios padėties atveju

Kilus karui ar esant kitokiai nepaprastajai padėčiai vyriausybė gali pažeisti tavo teises, kai tai yra tikrai būtina. Net tada vyriausybei neleidžiama, pavyzdžiui, tave kankinti arba be teismo atimti tau gyvybę.

16 straipsnis – Užsieniečių politinės veiklos suvaržymai

Vyriausybės gali taikyti užsieniečių politinės veiklos suvaržymus, net jeigu tai prieštarauja 10,11 ir 14 straipsniams.

17 straipsnis – Piktnaudžiavimo teisėmis uždraudimas

Jokia šios konvencijos nuostata negali būti naudojama šioje konvencijoje numatytoms teisėms ir laisvėms apriboti.

18 straipsnis - Teisių apribojimų ribos

Konvencijoje skelbiamos teisės ir laisvės gali būti apribotos bendru visiems taikomu įstatymu. Tokie apribojimai leidžiami tik tada, kai tai yra būtina.

19 - 51 straipsniai

Šie straipsniai aiškina, kaip dirba Europos žmogaus teisių teismas.

34 straipsnis - Individualios peticijos

Jeigu tavo teisės, apibrėžtos šioje konvencijoje, buvo pažeistos vienoje iš valstybių narių, pirmiausia tu turi kreiptis į vidaus teisinės gynybos institucijas. Jeigu tai tavo problemos neišsprendžia, tu gali tiesiogiai kreiptis į Europos žmogaus teisių teismą Strasbūre.

52 straipsnis - Generalinio sekretoriaus paklausimai

Europos Tarybos Generalinio sekretoriaus prašymu vyriausybė privalo paaiškinti, kaip jos vidaus įstatymai gina šioje konvencijoje apibrėžtas teises.

Protololas Nr. 1, 1 straipsnis - Nuosavybės apsauga

Tu turi teisę į nuosavybę ir teisę netrukdomas ją naudotis.

Protololas Nr. 1, 2 straipsnis - Teisė į mokslą

Tu turi teisę lankyti mokyklą.

Protololas Nr. 1, 3 straipsnis - Teisė į laisvus rinkimus

Tu turi teisę rinkti savo valstybės valdžią slaptai balsuodamas.

Protololas Nr. 4, 2 straipsnis - Judėjimo laisvė

Jeigu tu teisėtai esi valstybės teritorijoje, turi teisę joje laisvai judėti ir laisvę pasirinkti gyvenamąją vietą.

Protololas Nr. 6, 1 straipsnis - Mirties bausmės panaikinimas

Valstybė negali nuteisti tave mirties bausme arba ją įvykdyti.

Protololas Nr. 7, 2 straipsnis - Teisė apskųsti baudžiamosiose bylose

Tu turi teisę reikalauti, kad aukštesnė teisminė instancija peržiūrėtų tavo kaltinamąjį nuosprendį ar bausmę.

Protololas Nr. 7, 3 straipsnis - Žalos atlyginimas dėl klaidingo nuosprendžio

Tu turi teisę gauti kompensaciją, jeigu buvai nuteistas už nusikaltimą, o vėliau paaiškėjo, kad esi nekaltas.

Protololas Nr. 12, 1 straipsnis - Bendrasis diskriminacijos uždraudimas

Valdžios institucijos negali tavęs diskriminuoti dėl tavo odos spalvos, lyties, kalbos, religinių ar politinių pažiūrų ar kilmės.